

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2025/2026 – 2026/2027

(skrajne daty)
Rok akademicki 2025/2026

I. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	PSYCHOLOGIA MUZYKI
Kod przedmiotu*	CI I/EI
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Wydział Muzyki
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Wydział Muzyki
Kierunek studiów	Edukacja w zakresie sztuki muzycznej
Poziom studiów	studia II stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	Rok I, semestr 2
Rodzaj przedmiotu	Przedmiot kierunkowy
Język wykładowy	polski
Koordynator	Dr hab. Mirosław Dymon, prof. UR
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Dr hab. Mirosław Dymon, prof. UR

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

I.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
2	30	15							2

I.2. Sposób realizacji zajęć

- ☐ X zajęcia w formie tradycyjnej
☐ zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

I.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

2.WYMAGANIA WSTĘPNE

Ukończony kurs w zakresie psychologii ogólnej

3.CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ , TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Głównym celem teoretyczno-poznawczym jest poznanie relacji jakie zachodzą pomiędzy odbiorcą, wykonawcą i twórcą muzyki. Obszar zainteresowań przedmiotu leży na skrzyżowaniu trzech różnych kontekstów doświadczeń poznawczych: psychologiczno-antropologicznych, pedagogicznych i artystyczno-muzycznych
C2	Cel użytkowy dotyczy kontekstu psychologicznego wszelkich działań dotyczących muzyki, ze szczególnym uwzględnieniem roli uzdolnień muzycznych oraz dyspozycji osobowościowych, poznawczych i emocjonalnych w zawodzie muzyka.
Cn	

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu :

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych
	Student:	
EK_01	właściwie analizuje i interpretuje wyszukane informacje zgodnie z posiadaną wiedzą w oparciu o materiały pochodzące z psychologii muzyki i pedagogiki muzycznej. Wykorzystuje je podczas szkolnej i pozaszkolnej edukacji muzycznej, a także orientuje się w podstawowym zakresie, w metodologii przedmiotu	K_W05
EK_02	posiada wiedzę, na podstawie której właściwie definiuje i rozpoznaje wzajemne relacje zachodzące pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi aspektami studiowania	K_W08
EK_03	potrafi w oparciu o podstawową wiedzę z dyscyplin pokrewnych realizować zadania o charakterze interdyscyplinarnym, samodzielnie i w zespole	KW_02
EK_04	w oparciu o szeroko pojmowaną wiedzę ogólnie humanistyczną, posiada umiejętność ustnej i pisemnej wypowiedzi na temat interpretowania, tworzenia i odtwarzania muzyki	K_U08

EK_05	posiada umiejętność rozpoznawania i uwzględnienia specyficznych wymagań publiczności i innych okoliczności towarzyszących wykonaniu (jak np. reagowania na rozmaite warunki akustyczne sal	K_U10
EK_06	jest zdolny do budowania konstruktywnej krytyki w obrębie działań muzycznych, artystycznych oraz w obszarze szeroko pojmowanej kultury, posiada także umiejętności samooceny	K_K03
EK_07	właściwie interpretuje i komunikuje się w obszarze własnego środowiska i społeczności	K_U13, K_K02, K_K05
EK_08	dysponuje umiejętnościami adaptacyjnymi w stosunku do nowych, zmiennych okoliczności, które mogą pojawić się podczas występów, a także w pracy zawodowej i twórczej	K_K06

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne

- I. Kierunki i etapy rozwoju psychologii muzyki w kraju i za granicą – 2 godz.
  - badania eksperymentalne : C. Stumpf ; G. T. Fechner ; H. Helmholtz ,
  - badania muzykologiczno-fenomenologiczne : E. Hanslick ; E. Kurth ,
  - badania nad ontogenezą rozw. psych. człowieka : W. Preyer ; M. W. Shinn ,
  - pierwsze laboratoria psychologii muzyki (C. Seashore ; G. Revesz ; M. Schoen).
2. Teorie zdolności muzycznych: klasyfikacja, analiza podstawowych pojęć - 2 godz.
  - (teorie preempiryczne - T. Billroth ; teorie atomistyczno-strukturalistyczne - C. Stumpf, C. Seashore ; teorie całościowe - J. L. Mursell, B. M. Tieplow ;
  - teorie czynnikowe : monoczynnikowa - (H. Wing, R. Shuter-Dyson),
  - teorie wieloczynnikowe (A. Bentley), czynników grupowych (L. G. Holmstrom),
  - czynników integracyjnych (R. M. Drake) ; teorie funkcjonalistyczne (M. Manturzevska).
3. Standaryzowane testy zdolności i osiągnięć muzycznych - 2 godz.
  - testy zdolności muzycznych (A. Bentley, H. Wing, R. M. Drake, E. Gordon),
  - testy osiągnięć muzycznych (S. E. Farnum, J. Aliferis, D. Bridges, B. Kamińska).
4. Charakterystyka poszczególnych okresów rozwoju muzycznego człowieka - 2 godz.
  - podział okresów rozwoju muz. człowieka według N. S. Lejtesa,
  - badania longitudinalne (L. Davidson),
  - fazy rozwoju muzycznego (G. Schuenemann, M. Manturzevska) .
5. Inteligencja ogólna a zdolności muzyczne – 2 godz.
  - model struktury inteligencji (J. P. Guilford),
  - test inteligencji muzycznej H. Wing'a,
  - uwarunkowania genetyczne i środowiskowe,
  - talent muzyczny i zjawisko "idiot savant".
6. Funkcjonowanie wykonawców muzyki w warunkach stresu ekspozycji społecznej – 2 godz.
  - definicje stresu biologicznego (H. Selye),
  - definicje stresu psychologicznego (R. Lazarus, H. Basowitz, T. Kocowwski),
  - definicje tremy (T. Wroński, J. Kępińska-Welbel),
  - heurystyczny model stresu (J. Chwedorowicz).
7. Muzykoterapia jako nowa dyscyplina medyczna - 2 godz.
  - ośrodek amerykański (ukierunkowania kliniczne),
  - ośrodek szwedzki (ukierunkowania teoretyczne),
  - główne kierunki teoretyczne w muzykoterapii,
  - muzyka a zdrowie.
8. Percepcja muzyki jako proces przetwarzania informacji – 2 godz.
  - uwarunkowania podmiotowe (słuchacz),
  - uwarunkowania przedmiotowe (słuchana muzyka).
9. Klasyczne badania nad pamięcią i zapominaniem – 2 godz.
  - pamięć odtwórcza i wytwórcza (H. Ebbinghaus; F. Bartlett),
  - teorie zapamiętywania,
  - teorie zapominania,
  - taksonomia pamięci według J. Wierszyłowskiego,
  - sposoby polepszania pamięci (strategie mnemotechniczne).
10. Przygotowanie utworu muzycznego jako proces twórczy – 2 godz.
  - proces twórczy jako interakcja twórcza (E. Nęcka),
11. Przeshkody w procesie twórczym – 2 godz.
  - zapobieganie, przerywanie, zakłócanie, ograniczanie (M. Dymon).
12. Elementy metodologii badań psychologicznych – 2 godz.
  - podstawowe pojęcia (skala, modalna, mediana, odchylenie standardowe, wariancja, współczynniki korelacji, ładunek czynnikowy),
  - zmienne, wskaźniki, definicje operacyjne, problemy i hipotezy badawcze,
  - trafność, rzetelność, obiektywizm, normalizacja, standaryzacja.
13. Teoria uczenia się według E. E. Gordona – 2 godz.
  - audiacja, literalizacja muzyczna, wykonawstwo.
14. Osobowość a preferencje muzyczne 2 godz.
  - teorie osobowości , temperamentu , charakteru,
  - definicja osobowości według I. I. Thurstone'a

- B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
Standaryzowane testy zdolności i osiągnięć muzycznych (praktyczne wykorzystanie) - 5 godz. - testy zdolności muzycznych (A. Bentley, H. Wing, R. M. Drake, E. Gordon), - testy osiągnięć muzycznych (S. E. Farnum, J. Aliferis, D. Bridges, B. Kamińska).
Funkcjonowania wykonawców muzyki w warunkach stresu ekspozycji społecznej – opis i weryfikacja symptomów stresu wykonawczego w praktyce -4 godz.
Klasyczne badania nad pamięcią i zapominaniem – ćwiczenia na materiale nutowym - 4 godz.
Formy oceniania wykonawców muzycznych – wybór strategii oceniania i uzasadnienie – ćw. 2 godz.

3.4 Metody dydaktyczne

Np.:

Wykład: **wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną**, metody kształcenia na odległość

Ćwiczenia: **analiza tekstów z dyskusją, metoda projektów(projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny), praca w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja)**, gry dydaktyczne, metody kształcenia na odległość

Laboratorium: wykonywanie doświadczeń, projektowanie doświadczeń

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się :

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_ 01	Egzamin pisemny	w.
EK_ 02	SPRAWOZDANIE, OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ	w., ćw.
EK_ 03	PROJEKT, OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ	ćw.
EK_ 04	ANALIZA TEKSTÓW, DYSKUSJA	ćw.
EK_ 05	DYSKUSJA, OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ	ćw.
EK_ 06	KOLOKWIMUM PISEMNE, OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ	ćw.
EK_ 07	OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ	w., ćw.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Skala ocen:

5.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 92%-100% (znakomita wiedza)
 4.5 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 84%-91% (bardzo dobry poziom wiedzy z drobnymi błędami)
 4.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 76-83% (dobry poziom wiedzy, z pewnymi niedociągnięciami)
 3.5 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 68%-75% (zadowalająca wiedza, z niewielką liczbą błędów)
 3.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 61%-67% (zadowalająca wiedza z licznymi błędami)
 2.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia poniżej 60% (niezadowalająca wiedza, liczne błędy)

Ocenę pozytywną można uzyskać tylko przy min. 75% obecności na wykładach
 Wszystkie kierunkowe efekty kształcenia są realizowane podczas całego cyklu nauczania przedmiotu.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzinna zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające planu z studiów	45
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach, egzaminie)	5
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	10
SUMA GODZIN	60
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU/ MODUŁU

wymiar godzinowy	-
zasady i formy odbywania praktyk	-

7. LITERATURA

Literatura podstawowa: Literatura podstawowa:

Hubert M. Blalock , *Statystyka dla socjologów*, PWN, Warszawa 1975.

M. Dymon , *Przeszkody w procesie twórczym*, Wyd. WSP, Rzeszów 1997.

E.E.Gordon , *Umuzycznienie niemowląt i małych dzieci*, PWM, Kraków 1997.

E.E.Gordon , *Teoria uczenia się muzyki*, WSP, Bydgoszcz 1995.

M. Janiszewski, *Ergonomia zawodu muzyka*, PWN, Warszawa 1992.

K. Lewandowska , *Rozwój zdolności muzycznych*, WSiP, Warszawa 1978.

M.Manturzevska, H.Kotarska , *Wybrane zagadnienia z psychologii muzyki*, WSiP, Warszawa 1990.

M.Manturzevska , *Psychologiczne warunki osiągnięć pianistycznych*, PWN, Wrocław 1969.

R.Shuter-Dyson, *Psychologia uzdolnienia muzycznego*, WSiP, Warszawa 1986.

J. Wierszyłowski , *Psychologia muzyki*, PWN, Warszawa 1981.

Ph. G.Zimbardo, *Psychologia i życie*, PWN, Warszawa 1994.

J. SLOBODA, *UMYŚŁ MUZYCZNY*, WSiP, WARSZAWA 2002

Literatura uzupełniająca:

WSZELKIE ARTYKUŁY W CZASOPISMACH , DOTYCZĄCE WZAJEMNYCH RELACJI
PSYCHOLOGII Z MUZYKĄ

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej